

Bruxelles, den 30.7.2024
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, for så vidt angår ændring af aftalens protokol 4 om oprindelsesregler vedrørende parallelitet mellem den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavsregler for præferenceoprindelse og overgangsoprindelsesreglerne

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører en afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede Udvalg for EØS-aftalen i forbindelse med den planlagte vedtagelse af en afgørelse om ændring af protokol 4 til EØS-aftalen.

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde ("EØS-aftalen")

EØS-aftalen¹ har til formål at fremme vedvarende og afbalanceret styrkelse af de handelsmæssige og økonomiske forbindelser mellem de kontraherende parter på lige konkurrencevilkår og under overholdelse af samme regler med henblik på at oprette et ensartet europæisk økonomisk samarbejdsområde, i det følgende benævnt EØS. Aftalen trådte i kraft den 1. januar 1994.

2.2. Det Blandede Udvalg

Det Blandede Udvalg, som er nedsat i henhold til bestemmelserne i EØS-aftalens artikel 92, kan træffe afgørelse om at ændre bestemmelserne i protokol 4 om oprindelsesregler. Det Blandede Udvalg består af repræsentanterne for EØS-parterne. Det Blandede Udvalg udfærdiger sine afgørelser og fremsætter sine henstillinger efter fælles overenskomst mellem Den Europæiske Union på den ene side og EFTA-staterne, som taler med én stemme, på den anden side.

2.3. Den retsakt, der skal vedtages af Det Blandede Udvalg

Det Blandede Udvalg skal på sit næste møde eller ved brevveksling vedtage en afgørelse vedrørende ændring af bestemmelserne i protokol 4 om oprindelsesregler ("den påtænkte retsakt").

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

På det første tekniske møde om overgangsoprindelsesreglerne i Bruxelles den 5. februar 2020 blev størstedelen af de kontraherende parter i den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavsregler for præferenceoprindelse ("konventionen")² enige om at gennemføre konventionens reviderede regler ("overgangsoprindelsesreglerne"³) parallelt med konventionens nuværende regler på bilateral overgangsbasis, indtil konventionens reviderede regler vedtages.

Siden den 1. september 2021 er et netværk af bilaterale protokoller om oprindelsesregler mellem konventionens kontraherende parter trådt i kraft, således at overgangsreglerne finder anvendelse, herunder inden for rammerne af EØS-aftalen.

Formålet med overgangsoprindelsesreglerne er at indføre mere lempelige regler for at lette kvalificeringen af præferenceoprindelsesstatus for varer. Eftersom overgangsoprindelsesreglerne generelt er mere lempelige end konventionens nuværende regler, kan varer, der overholder sidstnævnte, også anses for at have opnået oprindelsesstatus i

¹ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

² EUT L 54 af 26.2.2013, s. 4.

³ EUT L 246 af 22.9.2022, s. 133.

henhold til overgangsoprindelsesreglerne med undtagelse af visse landbrugsprodukter henhørende under kapitel 2, 4-15, 16 (bortset fra forarbejdede fiskeriprodukter) og 17-24 i det harmoniserede system, idet overgangsoprindelsesreglerne for disse produkter er forskellige fra eller strengere end konventionens.

Overgangsoprindelsesreglerne finder anvendelse parallelt med konventionens oprindelsesregler, hvorved der skabes to særskilte kumulationsområder.

Overgangsreglerne indeholder bestemmelser om parallelitet mellem de to sæt oprindelsesregler, hvorefter oprindelsesbeviser kan udstedes med tilbagevirkende kraft på grundlag af et bevis, der er udstedt i henhold til reglerne i konventionen, forudsat at de pågældende produkter opfylder kravene i begge regelsæt.

Den nuværende bestemmelse i overgangsreglerne vedrørende parallelitet mellem de to sæt oprindelsesregler (artikel 21, stk. 1, litra d), i tillæg A til protokollen om oprindelsesregler) har skabt en besværlig toldprocedure, der forhindrer de økonomiske operatører i fuldt ud at udnytte fordelene ved at anvende overgangsreglerne parallelt med konventionen.

Parterne er blevet enige om på forhånd at anvende overgangsreglerne for at tilpasse handelsstrømmene og toldpraksis til den kommende ikrafttræden af ændringen af konventionen (som overgangsreglerne er baseret på). Det er derfor hensigtsmæssigt at lette anvendelsen af parallelitet i overgangsreglernes resterende anvendelsesperiode, indtil ændringen af konventionen træder i kraft.

Derfor bør artikel 8 i tillæg A til protokol 4 ændres for at lette anvendelsen af eksisterende parallelitet mellem konventionen og overgangsoprindelsesreglerne.

Den holdning, der skal indtages af EU i Det Blandede Udvalg, bør fastlægges af Rådet.

Den foreslåede ændring er af teknisk karakter og vedrører de gældende overgangsoprindelsesregler mellem parterne og berører ikke substansen i protokollen om oprindelsesregler. Der er derfor ikke behov for en konsekvensanalyse.

4. RETSGRUNDLAG

4.1. Proceduremæssigt retsgrundlag

4.1.1. Principper

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om fastlæggelse af, "hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "retsakter, der har retsvirkninger" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver"⁴.

4.1.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Det Blandede Udvalg er et organ, der er nedsat ved en aftale, nemlig EØS-aftalen.

Den retsakt, som Det Blandede Udvalg skal vedtage, er en retsakt, der har retsvirkninger.

⁴ Domstolens dom af 7. oktober 2014 i sag C-399/12, Tyskland mod Rådet, ECLI:EU:C:2014:2258, præmis 61 til 64.

Den påtænkte retsakt får bindende virkning i henhold til folkeretten, jf. EØS-aftalens artikel 103, stk. 1.

Den påtænkte retsakt supplerer eller ændrer ikke den institutionelle ramme for EØS-aftalen.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

4.2. Materielt retsgrundlag

4.2.1. Principper

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element.

4.2.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Den påtænkte retsakts primære formål og indhold vedrører den fælles handelspolitik. Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 207, stk. 4, første afsnit, i TEUF.

4.3. Konklusion

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

5. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forenklingen vedrørende parallelitet mellem konventionen og overgangsoprindelsesreglerne har ingen mærkbar virkning for EU-budgettet, eftersom den primært vedrører en lettelse af samhandelen og en konsolidering af toldmyndighedernes moderne praksis. Forenklingen er rettet mod de områder, der fortsat henhører under myndighedernes kompetence, uden at det påvirker substansen i de regler, som er grundlaget for varers præferenceoprindelsesstatus, og den letter anvendelsen af det eksisterende princip om parallelitet.

6. OFFENTLIGGØRELSE AF DEN PÅTÆNKTE RETSAKT

Da den retsakt, der skal vedtages af Det Blandede Udvalg, ændrer aftalens protokol 4, bør den offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* efter vedtagelsen.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, for så vidt angår ændring af aftalens protokol 4 om oprindelsesregler vedrørende parallelitet mellem den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavsregler for præferenceoprindelse og overgangsoprindelsesreglerne

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) EØS-aftalen ("aftalen") blev indgået af Unionen ved Rådets og Kommissionens afgørelse 94/1/EF, EKSF¹ og trådte i kraft den 1. januar 1994.
- (2) Aftalen indeholder protokol 4 om oprindelsesregler. I henhold til aftalens artikel 98 kan Det Blandede Udvalg, som er nedsat i henhold til aftalens artikel 92 ("Det Blandede Udvalg"), træffe afgørelse om at ændre bestemmelserne i protokollen.
- (3) Det Blandede Udvalg skal på sit næste møde vedtage en afgørelse om ændring af protokol 4 til aftalen.
- (4) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede Udvalg, bør fastlægges, da Det Blandede Udvalgs afgørelse får bindende virkning for Unionen.
- (5) På det første tekniske møde om overgangsoprindelsesreglerne i Bruxelles den 5. februar 2020 blev størstedelen af de kontraherende parter i den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavsregler for præferenceoprindelse² ("konventionen") enige om at gennemføre konventionens reviderede regler³ ("overgangsoprindelsesreglerne"⁴) parallelt med konventionens nuværende regler på bilateral overgangsbasis, indtil konventionens reviderede regler vedtages.

¹ Rådets og Kommissionens afgørelse af 13. december 1993 om indgåelse af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde mellem De Europæiske Fællesskaber, deres medlemsstater og Republikken Finland, Republikken Island, Fyrstendømmet Liechtenstein, Kongeriget Norge, Det Schweiziske Edsforbund, Kongeriget Sverige og Republikken Østrig (EFT L 1 af 3.1.1994, s. 1).

² EUT L 54 af 26.2.2013, s. 4.

³ Rådets afgørelse (EU) 2019/2198 af 25. november 2019 om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede Udvalg, som er oprettet ved den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavsregler for præferenceoprindelse, for så vidt angår ændring af konventionen (EUT L 339 af 30.12.2019, s. 1).

⁴ EUT L 246 af 22.9.2022, s. 133.

- (6) Anvendelsen af overgangsoprindelsesreglerne sikrer en tilpasning af handelsstrømmene og toldpraksis indtil den 1. januar 2025, hvor konventionens reviderede regler, som overgangsoprindelsesreglerne er baseret på, træder i kraft.
- (7) Siden den 1. september 2021 er et netværk af bilaterale protokoller om oprindelsesregler mellem konventionens kontraherende parter⁵ trådt i kraft, således at overgangsoprindelsesreglerne finder anvendelse⁶.
- (8) Formålet med overgangsoprindelsesreglerne er at indføre mere lempelige regler for at lette kvalificeringen af præferenceoprindelsesstatus for varer. Eftersom overgangsoprindelsesreglerne generelt er mere lempelige end konventionens nuværende regler, kan varer, der overholder konventionens oprindelsesregler, også anses for at have opnået oprindelsesstatus i henhold til overgangsoprindelsesreglerne med undtagelse af visse landbrugsprodukter henhørende under kapitel 2, 4-15 og 16 (bortset fra forarbejdede fiskeriprodukter) og kapitel 17-24 i det harmoniserede system. Overgangsoprindelsesreglerne finder anvendelse parallelt med konventionens oprindelsesregler, hvorved der skabes to særskilte kumulationsområder. For at lette anvendelsen af parallelitet mellem konventionen og overgangsoprindelsesreglerne som fastsat i artikel 21, stk. 1, litra d), i tillæg A til protokol 4 til aftalen bør artikel 8 i tillæg A til protokol 4 til aftalen ændres —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, for så vidt angår ændringen af aftalens protokol 4, baseres på det udkast til afgørelse vedtaget af Det Blandede Udvalg, der er knyttet til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand

⁵ EU, Island, Schweiz (herunder Liechtenstein), Norge, Færøerne, Israel, Jordan, Palæstina (denne betegnelse må ikke udlægges som en anerkendelse af en palæstinensisk stat og berører ikke de enkelte medlemsstaters holdninger til dette spørgsmål), Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo (denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring), Nordmakedonien, Serbien, Montenegro, Georgien, Republikken Moldova og Ukraine.

⁶ EUT C, C/2024/1637, 20.2.2024.